

KLAGANDE

Allmänna ombudet för socialförsäkringen
103 51 Stockholm

MOTPART

████████████████████
████████████████████
████████████████████

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 20 juni 2017 i mål nr 10576-16,
se bilaga A

SAKEN

Aktivitetsstöd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bestämmer att ██████████ ska stängas av från rätt till
aktivitetsstöd under 195 ersättningsdagar.

YRKANDEN M.M.

*Allmänna ombudet yrkar att ██████████ ska stängas av från aktivitetsstöd
under 195 ersättningsdagar och anför följande. Den längsta avstängnings-
tiden om 195 dagar bör reserveras för de allra grövsta fallen. ██████████
har lämnat oriktiga uppgifter om full närvaro i sitt program under ett
betydande antal dagar, och har under perioden ansökt om och fått utbetalt
annan ersättning från Försäkringskassan. Hon har också arbetat regelbundet
under perioden. Det föreligger flera försvårande omständigheter och med
hänsyn till dessas natur ska ██████████ stängas av under 195 dagar.*

██████████ har förelagts att svara på överklagandet, men har inte gjort det.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

██████████ beviljades aktivitetsstöd för perioden den 28 mars–20 juli 2016. Under samma tid arbetade hon även i varierande omfattning, till viss del på helger. I april 2016 arbetade hon i en omfattning som motsvarar heltid och under hela perioden arbetade hon under 37 dagar då hon samtidigt fick aktivitetsstöd. För vissa dagar med aktivitetsstöd fick hon även annan ersättning från Försäkringskassan.

Försäkran om aktivitetsstöd görs i efterhand och ██████████ måste ha varit medveten om att hon lämnat oriktiga uppgifter om förhållanden som är av betydelse för hennes rätt till aktivitetsstöd. Eftersom hon därför ska stängas av från rätt till ersättning är den fråga som kammarrätten har att ta ställning till hur många ersättningsdagar som avstängningen ska avse.

Ett beslut om avstängning från rätt till aktivitetsstöd ska i normala fall avse 130 ersättningsdagar. Om det finns förmildrande omständigheter får avstängningen avse färre dagar, dock lägst 45 ersättningsdagar, och om det finns försvårande omständigheter får avstängningen avse fler dagar, dock högst 195 ersättningsdagar.

Bestämmelserna om avstängning från aktivitetsstöd är relativt nya och det finns inga vägledande avgöranden när det gäller vilka överväganden som bör göras när antalet dagar med avstängning ska bestämmas. Däremot har det länge funnits liknande bestämmelser inom arbetslöshetsförsäkringen.

En medlem i en arbetslöshetskassa som medvetet eller av grov vårdlöshet har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter om förhållanden av betydelse för rätten till medlemskap eller ersättning, ska enligt 37 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor uteslutas som medlem om inte särskilda

skäl talar mot det. I 46–46 b §§ lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring finns bestämmelser om fränkännande av rätt till ersättning när arbetslöshetskassan beslutar att medlemmen inte ska uteslutas. Enligt 46 a § ska ett beslut om fränkännande avse minst 45 och högst 195 ersättningsdagar. I förarbetena till den bestämmelsen sägs att fränkännande under 195 dagar bör bli aktuellt i fall som är så allvarliga att de skulle ha föranlett uteslutning från en arbetslöshetskassa om den sökande hade varit medlem i en sådan (prop. 2012/13:12 s. 57-58 och s. 95).

Det finns en relativt omfattande praxis när det gäller frågan om hur många dagar som fränkännande av rätt till arbetslöshetsersättning ska avse. Av denna praxis framgår att domstolarna gör en individuell och sammanvägd bedömning av omständigheterna. Faktorer som beaktas är bl.a. under hur många dagar den oriktiga uppgiften lett till felaktig ersättning och om den ersättningssökande själv har rättat den oriktiga uppgiften.

De bestämmelser som reglerar avstängning från rätt till ersättning i form av aktivitetsstöd respektive arbetslöshetsersättning är till stora delar likalydande. Enligt kammarrättens mening bör därför den praxis som utvecklats när det gäller tillämpning av reglerna om arbetslöshetsersättning kunna vara vägledande även vad gäller aktivitetsstöd.

När det gäller [REDACTED] fall instämmer kammarrätten i förvaltningsrättens bedömning att omständigheterna talar för att det rör sig om ett medvetet och systematiskt överutnyttjande av stödsystemet. Hon har i försäkran för aktivitetsstöd lämnat oriktiga uppgifter om full närvaro i sitt program beträffande ett betydande antal dagar. Av handlingarna i målet framgår inte några förmildrande omständigheter. Kammarrätten anser i stället att förhållandena i hennes fall är så allvarliga att avstängningen ska avse 195 ersättningsdagar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

[REDACTED]

[REDACTED]

referent

[REDACTED]

[REDACTED]

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 4

DOM
2017-06-20
Meddelad i Malmö

Mål nr
10576-16

KLAGANDE

Allmänna ombudet för socialförsäkringen
103 51 Stockholm

MOTPART

████████████████████
████████████████████
████████████████

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut den 8 september 2016, se bilaga 1

SAKEN

Aktivitetsstöd

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet delvis och bestämmer att ██████████
██████████ ska stängas av under 160 ersättningsdagar.

Dok.Id 366670

Postadress

Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress

Kalendegatan 6

Telefon

040-35 35 00

Telefax

040-97 24 90

E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00-16:00

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Allmänna ombudet yrkar att [REDACTED] ska stängas av från aktivitetsstöd i 195 dagar och anför i huvudsak följande. Varken praxis eller förarbeten ger särskilt mycket vägledning beträffande frågan om vilka omständigheter som kan anses vara försvårande när avstängningstiden bedöms. Inom arbetslöshetsförsäkringens område ger praxis stöd för att viktiga faktorer är hur många dagar någon lämnat felaktiga uppgifter, det felaktigt utbetalda beloppets storlek, hur ofta det hänt och om personen ifråga har fått ersättning från annat håll. Det föreligger flera försvårande omständigheter i det aktuella ärendet. [REDACTED] har lämnat oriktiga uppgifter om full närvaro i sitt program under nästan fyra månader och således under ett betydande antal ersättningsdagar. Vidare har hon under den aktuella perioden ansökt om och fått utbetalt annan ersättning från Försäkringskassan. Hon har också arbetat regelbundet under perioden.

[REDACTED] har beretts tillfälle att yttra sig i målet, men har inte avhört.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser om aktivitetsstöd i form av dagpenning finns i förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd.

I 14 g § av förordningen anges att en programdeltagare ska stängas av från rätt till ersättning om han eller hon medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter till Försäkringskassan om ett förhållande som är av betydelse för rätt till ersättning. Ett sådant beslut ska avse 130 ersättningsdagar. Om det finns förmildrande omständigheter får avstängningen avse färre dagar, dock lägst 45 ersättningsdagar, och om det finns försvårande omständigheter får avstängningen avse fler dagar, dock högst 195 ersättningsdagar.

Av 14 h § punkten 2 framgår att avstängningen ska gälla från och med den dag då Försäkringskassan inledde utredning av grunden för avstängningen, om avstängningen har beslutats enligt 14 g §.

Det saknas enligt förvaltningsrättens mening förarbeten som ger någon egentlig vägledning beträffande frågan hur de nu aktuella bestämmelserna i förordningen är tänkta att tillämpas. En liknande bestämmelse finns i 46 a § lagen (1997:238) om arbetslöshetsersättning. Inte heller till denna bestämmelse finns emellertid förarbeten som ger någon närmare vägledning (jfr prop. 2012/13:12 s. 57–58 resp. 95). Enligt förvaltningsrättens mening får utgångspunkten därmed vara att 130 dagar är den avstängningstid som i normalfallet ska tillämpas. Frågan i målet blir då om det finns skäl att frångå detta riktmärke i förevarande fall. I ett mål som inleds genom ett överklagande av allmänna ombudet är det hon som ska redovisa de omständigheter som motiverar en förlängd avstängningstid. Den längsta avstängningstiden om 195 dagar bör enligt förvaltningsrättens mening reserveras för de allra grövsta fallen.

Försäkringskassan inledde utredningen den 17 augusti 2017 med anledning av uppgifter som inkommit från [REDACTED] arbetsgivare. Det som framkommit är att hon under i målet aktuell period redovisat full närvaro i programmet trots att hon har arbetat i betydande omfattning. Vidare har hon fått annan ersättning från Försäkringskassan. [REDACTED] har inte vare sig hos Försäkringskassan eller hos förvaltningsrätten lämnat någon förklaring till det som sålunda framkommit. Omständigheterna talar därmed för att fråga är om ett medvetet och systematiskt överutnyttjande av stödsystemet. Förvaltningsrätten delar därför allmänna ombudets uppfattning om att det finns sådana försvårande omständigheter att avstängning ska ske under längre tid än 130 dagar. De relativt allmänt hållna omständigheter som presenterats

kan dock enligt förvaltningsrättens mening inte motivera en längre avstängningstid än 160 dagar. Överklagandet ska således endast delvis bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3104/1B)

██████████

Rådman

I avgörandet har även nämndemännen ██████████, ██████████
och ██████████ deltagit.

[REDACTED]
Datum
2016-09-08

Personnummer

1 (2)
[REDACTED]

Aktivitetsstöd

Beslut

Försäkringskassan beslutar att du inte får aktivitetsstöd för 130 dagar från och med den 17 augusti 2016.

Beskrivning av ärendet

Försäkringskassan har tagit del av hur du arbetat hos [REDACTED] under tiden 1 mars – 7 juli 2016. Vidare har du för vissa dagar under den perioden ansökt och fått utbetalt föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning.

Du har själv försäkrat att du inte haft någon frånvaro och har därmed vilselett Försäkringskassan att betala ut aktivitetsstöd till dig felaktigt under tiden 28 mars – 20 juli 2016.

Försäkringskassan skrev brev till dig den 8 september 2016 och du gavs möjlighet att lämna dina synpunkter. Du har dock inte hört av dig.

Försäkringskassans motivering

Försäkringskassan bedömer att du medvetet lämnar oriktiga uppgifter om full närvaro i programmet under tiden 28 mars – 20 juli 2016. Några förmildrande omständigheter har inte framkommit och du stängs därför av i 130 dagar.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet grundas på 14 g–h § förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd.

Du kan begära att Försäkringskassan omprövar beslutet om du tycker att det är fel. Du hittar mer information om det och även annan viktig information i slutet av det här brevet.

Försäkringskassan
[REDACTED]

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom två månader** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om

de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

Sista dagen för överklagande är i regel den dag som genom sitt tal i månaden motsvarar den dag Ni fick del av beslutet. Om Ni fick del av förvaltningsrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om Ni fick del av beslutet en dag med ett tal i månaden som inte finns i slutmånaden löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag. Om Ni fick del av beslutet t.ex. den 31 juli måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 september.

Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.